

Curtea Supremă de Justiție
DECIZIE

21 noiembrie 2018

mun.Chișinău

Colegiul penal în următoarea componență:

Președinte
Judecători

Elena Covalenco,
Iurie Diaconu,
Liliana Catan,

examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 31 mai 2018, declarat de avocatul Timuș Silvia în numele inculpatului

Balan Petru.

Termenul examinării cauzei:

1. Prima instanță: 18.10.2017 - 28.02.2018;
2. Instanța de apel: 10.04.2018 - 31.05.2018;
3. Instanța de recurs: 06.08.2018 - 21.11.2018.

C O N S T A T Ă :

1. Prin sentința Judecătoriei Chișinău, sediul Central din 28 februarie 2018, Balan Petru a fost recunoscut vinovat și condamnat în baza art.217 alin.(2) Cod penal la amendă în mărime de 500 unități convenționale.

2. Potrivit sentinței s-a constatat că Balan Petru, la 21 iunie 2017, aproximativ la orele 03.30, aflându-se în curtea blocului din str.xx, mun. Chișinău, manifestând un comportament suspect în momentul în care a văzut echipajul „902” al MAI care patrula în acel perimetru în vederea asigurării și menținerii ordinii publice și în momentul stopării sale de către angajații BRO a INP a IGP, Preda Vasile și Postica Anatolie, a aruncat jos la sol o cutie metalică în care se afla o bancnotă cu nominalul de 5 lei împăturită, două bucăți de folie metalică împăturită, un pachetel din polietilenă în care se afla o substanță solidă albă, un pachetel din polietilenă cu urme de praf alb și 3 obiecte din plastic cilindrice.

Conform raportului de expertiză nr.34/12/l-R-4075 din 25.07.2017, în substanța cu aspect de bulgări de culoare albă de tip zip-lock din polimer, precum și în substanța cu aspect de praf de culoare albă din bancnota cu valoarea nominală de 5 lei cu numărul 383167 și seria B.134, ridicate prin procesul-verbal de cercetare la fața locului, s-a depistat PVP care se atribuie la substanțele stupefiante. Cantitatea substanței stupefiante constituia în total 0,312 grame, care reprezintă proporții mari.

3. Împotriva sentinței a declarat apel inculpatul, care a solicitat casarea acesteia, cu pronunțarea unei hotărâri de achitare, pe motiv că fapta nu întrunește elementele infracțiunii imputate, deoarece dânsul nu a săvârșit careva acțiuni ilegale din cele incriminate lui, învinuirea se bazează doar pe declarațiile colaboratorilor de poliție audiați în calitate de martori, care contravin raportului întocmit de I.Spinei, din care rezultă că pe marginea materialului înregistrat la 21.06.2017 sub nr.12187, dânsul a fost identificat ca persoana la care au fost depistate și care benevol a predat drogurile; - declarațiile martorilor sunt divergente, deoarece unul din ei indică că

dânsul ar fi deschis cutia și a scos conținutul ce se afla în ea, iar celălalt a indicat că el a desfăcut cutia, unul indică că în cutie se aflau câteva foi de staniol, iar altul că în cutie se aflau bile de argint de țigară arsă, pe când potrivit procesului-verbal de cercetare la fața locului a fost cercetată doar o folie metalică împăturită; - din raportul de expertiză rezultă că substanța stupefiantă din cutia metalică a fost consumată, dar fiind supus expertizei medicale s-a constatat că el era treaz; - cutia de metal a găsit-o în drum spre casă, pe care a ridicat-o de jos și a pus-o în buzunar; - nu a fost probat faptul că drogurile îi aparțin lui, astfel că învinuirea adusă este una organizată.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 31 mai 2018, a fost respins, ca nefondat, apelul declarat de inculpat.

Instanța de apel, verificând legalitatea hotărârii contestate, a constatat că prima instanță, în conformitate cu prevederile art.101 Cod de procedură penală, a verificat complet, sub toate aspectele și în mod obiectiv circumstanțele cauzei și a dat probelor administrate o apreciere legală din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității lor, corect ajungând la concluzia privind vinovăția inculpatului P.Balan în săvârșirea infracțiunii prevăzute de art.217 alin.(2) Cod penal, care se confirmă prin probele acumulate la dosar și cercetate în ședințele de judecată și anume, prin declarațiile martorilor A.Postica, V.Preda, cât și probele scrise - raportul OSS al SP-5 al IP Botanica, mun.Chișinău din 04.08.2017, procesul-verbal de cercetare la fața locului din 21.06.2017 și de examinare a obiectului din 18.09.2017, rapoartele de expertiză nr.34/12/1R-4075 din 25.07.2017 și 34/12/1R – 5742 din 27.10.2017, cu planșa ilustrativă.

Instanța de apel a conchis că, întreaga sistemă de probe demonstrează faptul că inculpatul a comis fapta prevăzută de art.217 alin.(2) Cod penal, iar criticile aduse de inculpat, ca fiind făcute cu scopul de a se eschiva de răspundere și pedeapsa penală, de rând ce probele administrate confirmă vinovăția acestuia pe deplin.

Concomitent, instanța de apel a apreciat critic alegerile apărării, precum că instanța de fond incorect a stabilit cantitățile substanțelor stupefiante menționate în rapoartele de expertiză, deoarece pentru efectuarea primului raport de expertiză nr.34/12/1R-4075 din 25.07.2017 s-au utilizat câte 0,038 grame și 0,002 grame din conținutul obiectelor, iar pentru al doilea raport de expertiză nr.34/12/1R-5742 din 27.10.2017 s-au utilizat câte 0,002 grame și 0,002 grame din conținutul substanței solide, astfel că P.Balan corect a fost pus sub învinuire că a păstrat substanțe stupefiante de tip PVP în cantitate de 0,312 grame, ce constituie proporții mari.

De asemenea, instanța de apel a conchis că urmează a fi respins și argumentul apărării, precum că declarațiile martorilor sunt divergente și nu pot fi puse la baza unei soluții de condamnare, or, martorii audiați și-au menținut declarațiile pe parcursul procesului penal, iar contrapunând aceste declarații cu celelalte probe scrise, se constată că ele corespund și sunt coerente, ambii martori unanim au declarat că substanța stupefiantă a fost depistată la P.Balan. Astfel, prima instanță just și-a întemeiat sentința în baza declarațiilor martorilor și probelor scrise cercetate în ședința de judecată, or, prin analiza lor cu certitudine se dovedește vinovăția inculpatului în comiterea infracțiunii incriminate, iar acuzațiile sunt bine justificate standardului de dovadă „în afara dubiilor rezonabile”.

Instanța de apel a respins și afirmația apelantului, precum că potrivit procesului-verbal nr.7278 din 21.06.2017 al examinării medicale de constatare a faptului de consumare a alcoolului, stării de ebrietate și naturii ei, inculpatul se afla în stare trează, deoarece de la P.Balan nu au fost prelevate probe de sânge, pentru a putea determina prezența substanțelor narcotice, ori lipsa acestora.

Prin urmare, instanța de apel reținând faptul că prima instanță și-a motivat convingător hotărârea în cauză, în virtutea corectitudinii acesteia, întru a evita repetări inutile, le-a acceptat, fapt ce vine în corespundere cu jurisprudența CtEDO.

Subsidiar, instanța de apel, a considerat întemeiată și soluția primei instanțe în partea stabilirii pedepsei lui P.Balan, ca fiind una echitabilă, la care s-a ținut cont de prevederile art.6, 7, 61, 75 Cod penal.

5. Împotriva deciziei instanței de apel a declarat recurs ordinar avocatul S.Timuș în numele inculpatului care, fără a face referire la vreun temei de drept prevăzut de art.427 alin.(1) Cod de procedură penală, solicită casarea acesteia, cu dispunerea rejudecării cauzei în aceeași instanță, pe motiv că instanța de apel nu a judecat cauza potrivit regulilor generale pentru judecarea cauzelor în prima instanță, nu a audiat suplimentar martorii V.Preda și A.Postică, declarațiile cărora sunt divergente; - instanța neîntemeiat a respins demersul privind ridicarea descifrărilor telefonice, care ar duce la aflarea adevărului pe caz; - incorectă este constatarea instanței că pentru determinarea consumului de substanțe narcotice era nevoie de prelevarea probelor de sânge, pe când acestea pot fi prelevate și din urină, de rând ce inculpatul a fost trimis de către poliție la examinarea medicală; - instanța nu a dat apreciere raportului de expertiză nr.34/12/1-R-4075 din 25.07.2017, prin care s-a constatat că substanța stupefiantă din cutia metalică a fost consumată prin inhalare, însă la P.Balan nu s-a depistat consum de droguri, acesta era treaz, fapt constatat prin procesul-verbal nr.7278 din 21.06.2017; - recursul urmează a fi considerat declarat în termen, deoarece nu a fost prezentă la pronunțarea dispozitivului, iar la pronunțarea integrală a hotărârii s-a aflat în concediu anual de odihnă, fapt confirmat prin certificatul Baroului Asociat de avocați Botanica, mun.Chișinău, nu s-a aflat în țară, fapt stabilit prin ștampilele aplicate în pașaport.

6. Examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat de către avocatul S.Timuș în numele inculpatului în raport cu materialele dosarului și motivele invocate, ținând cont de opinia procurorului expusă în referință, prin care se solicită declararea inadmisibilității recursului ordinar, Colegiul penal decide asupra inadmisibilității acestuia din următoarele considerente.

Potrivit art.422 Cod de procedură penală, termenul de declarare a recursului ordinar împotriva hotărârilor instanței de apel este de 30 de zile de la data pronunțării deciziei.

În conformitate cu prevederile art.230 alin.(2) Cod de procedură penală, în cazul în care pentru exercitarea unui drept procesual este prevăzut un anumit termen, nerespectarea acestuia impune pierderea dreptului procesual și nulitatea actului efectuat peste termen.

Momentul de la care începe să curgă termenul de atac este riguros precizat de lege, adică data pronunțării deciziei, iar depășirea acestui termen duce la decăderea părților din dreptul de a folosi calea de atac.

Reieșind din procesul-verbal al ședinței de judecată din 31.05.2018, atât inculpatul, cât și avocatul acestuia, S.Timuș, au fost prezenți la pronunțarea dispozitivului deciziei instanței de apel, instanță care, respectând prevederile art.338 alin.(3) Cod de procedură penală, a anunțat participanții la proces că pronunțarea deciziei motivate va avea loc la 14.06.2018, ora 14.00 (f.d.177). În ședința de judecată din 14.06.2018, după cum rezultă din procesul-verbal (f.d.178), la pronunțarea deciziei motivate s-a prezentat procurorul și inculpatul, iar avocatul S.Timuș nu s-a prezentat. Instanța a înmănat câte o copie a deciziei integrale participanților la proces, iar celor neprezenți, respectând prevederile art.338 alin.(4) Cod de procedură penală, le-a expediat o copie a deciziei motivate (f.d.198).

Conform art.231 alin.(2)-(3) Cod de procedură penală, calcularea termenelor procedurale se pornește de la ora, ziua, luna și anul indicate în actul care a provocat curgerea termenului, iar la calcularea termenelor pe ore sau pe zile nu se ia în calcul ora sau ziua de la care începe să curgă termenul, nici ora sau ziua în care acesta se împlinește.

Astfel, termenul de 30 de zile, prevăzut de art.422 Cod de procedură penală, pentru depunerea recursului ordinar, urma să expire la sfârșitul zilei de 16.07.2018.

Reținând faptul că avocatul S.Timuș în numele inculpatului a depus recurs ordinar abia la data de 23.07.2018, adică după expirarea termenului legal de 30 de zile, Colegiul penal conchide că acesta nu poate fi considerat ca declarat în termen.

Mai mult, atât în dispozitivul deciziei motivate, cât și în dispozitivul deciziei din 31.05.2018, instanța a explicat modul și termenul de atac al deciziei în instanța ierarhic superioară (f.d.179).

Temeiul invocat de recurent, precum că termenul de declarare a recursului urmează a fi calculat din data de 27.06.2018, deoarece motivat nu a fost prezentă la pronunțarea dispozitivului și nici a hotărârii integrale, fiindcă din 31.05.2018 până la 27.06.2018 s-a aflat în concediu anual de odihnă, nu poate fi reținut, deoarece în lege este cert stipulat momentul începerii curgerii acestui termen, excepție făcând doar persoanele arestate, iar avocatul, cunoscând despre data pronunțării deciziei motivate, urma să se încadreze în termenul de declarare a recursului oferit tuturor participanților la proces.

Mai mult, partea apărări a fost prezentă la pronunțarea dispozitivului deciziei instanței de apel (f.d.177), iar afirmația acesteia că s-a aflat în concediu anual de la 31.05.2018 până la 27.06.2018, nu poate fi acceptat ca motiv ce suspendă termenul de prescripție.

Colegiul atestă că, termenul de recurs este absolut și are caracter imperativ, în sensul că depășirea lui atrage decăderea din dreptul de a exercita calea de atac, iar recursul declarat după expirarea termenului se va respinge ca tardiv, deoarece legea procesual penală ce reglementează procedura examinării recursului ordinar, nu prevede posibilitatea de repunere în termen a recursului.

Având în vedere că în situația în care recursul este respins ca fiind declarat peste termen, instanța de recurs nu se va expune asupra legalității hotărârii adoptate.

Potrivit prevederilor art.432 alin.(2) pct.2) Cod de procedură penală, instanța de recurs examinează admisibilitatea în principiu a recursului declarat împotriva hotărârii instanței de apel, fără citarea părților, în baza materialelor din dosar, și,

prin decizie motivată, decide în unanimitate asupra inadmisibilității recursului înaintat în cazul în care se constată că recursul este declarat peste termen.

Având în vedere cele expuse supra, Colegiul penal constată că recursul ordinar declarat de către avocatul S.Timuș în numele inculpatului este declarat peste termenul de declarare a recursului, prevăzut de art.422 Cod de procedură penală.

Astfel, reieșind din circumstanțele indicate, Colegiul penal decide asupra inadmisibilității recursului ordinar declarat de către avocatul S.Timuș în numele inculpatului, ca fiind declarat peste termen.

7. În conformitate cu prevederile art.432 alin.(1)-(2) pct.2) Cod de procedură penală, Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție

D E C I D E :

Inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de avocatul Timuș Silvia în numele inculpatului Balan Petru, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 31 mai 2018, în cauza penală în privința lui Balan Petru, ca fiind declarat peste termen.

Decizia este irevocabilă, pronunțată integral la 19 decembrie 2018.

Președinte

Elena Covalenco

Judecători

Iurie Diaconu

Liliana Catan